

GAZETA TARNOWSKA

Cena 15 groszy.

Pismo socjalistyczne.

 REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
 UL. GOLDHAMERA, DOM ROBOTA.

Wychodzi w piątek każdego tygodnia. Do nabycia we wszystkich trafikach i Sp. społ. „Proletariat”.

Żądamy restytucji Rady Miejskiej lub wyborów. Precz z komisarzem rządowym!

Rząd Chjeńsko-piastowy należy na szczęście do przeszłości. Ale skutki tego najzgubniejszego dla Polski rządu do dziś dnia odczuwamy. Rozwiązanie Rady Miejskiej i mianowanie Komisarza rządowego dla naszej gminy było dziełem Rządu chjeńsko-piastowego. Lecz rząd obecny dotychczas ten stan toleruje. Reskrypt wojewódzki rozwiązując Radę zawiera polecenie pod adresem Tymczasowego Zarządu by w najkrótszym czasie rozpisane zostały wybory do Rady Miejskiej. Już wnet mija pół roku od rozwiązania Rady, a tu nic nie słychać ani o załatwieniu rekursu w sprawie Rady ani o wyborach.

Przechodzimy obecnie okres przesilenia przemysłowego, po części naturalnego a przeważnie sztucznego. Cały szereg przemysłowców notorycznie bardzo zamożnych zamyka fabryki lub grozi też zamknięciem fabryki w najbliższym czasie. Chcą mieć nadal wypróbowaną pomoc Państwa i grożą, że w razie nieuzyskania znacznych tanich kredytów nie będą kontynuowali ruchu przemysłowego.

Stosunki tarnowskiego przemysłu są wszystkim znane. Groźba tarnowskich przemysłowców powinna znaleźć należytą odpowiedź ze strony czynników do tego powołanych tj. władzy administracyjnej i związku komunalnego. — Niestety na czele związku komunalnego stoi dziś człowiek nie poczuwający się do żadnej odpowiedzialności wobec mieszkańców, człowiek stary, uparty, zawdzięczający swoją godność nominacji rządowej.

Wystarczy dziś napiętnować fakt zachowywania się jego w kwestji lokautu obecnego w Tarnowie i w kwestji bezrobocia w szczególności.

Znany jest szczegół już poruszony w „Gazecie Tarnowskiej”, że fundusz mieszkaniowy zamierzał w Tarnowie wystawić trzeci dom na Kapłanówce. Zbytecznym jest dowodzić, jakiej doniosłości to sprawa, o ile chodzi o ograniczenie bezrobocia, o ożywienie przemysłu i o zmniejszenie klęski mieszkaniowej. — Nie mamy pre-

tensji do komisarza rządowego, by zdobył się na tyle energii, aby postarał się o fundusze gminne i by gmina we własnym zarządzie stawiała domy mieszkaniowe, łącznie ludową, dom dla dełożowanych. Ale mamy prawo żądać, by jeśli kto inny, w danym wypadku fundusz mieszkaniowy, chce w Tarnowie stawiać trzeci dom mieszkaniowy, który dostarczyłby kilkudziesięciu nowych mieszkań, by komisarz rządowy te starania poparł. — Ale komisarz rządowy widocznie sądzi, że źle spełniłby swą funkcję komisarza, gdyby ogół mieszkańców nie odczuł na własnej skórze, że on jest komisarzem nie z woli mieszkańców lecz z nominacji. To też komisarz rządowy robi usilnie starania, by domu na Kapłanówce nie stawiano.

Jeżeli w Tarnowie nie złączą stawiać tego roku domu na Kapłanówce, to wyłączną to będzie zasługą komisarza rządowego.

Wśród tych warunków nie dziw, że komisarz rządowy biernie się przypatruje lokautowi obecnemu i nie może czy też nie chce przekonać tarnowskich przemysłowców, że mogą bez pomocy państwa znaleźć fundusze na prowadzenie swych fabryk. Tak wygląda w praktycznym życiu komisarz rządowy. Że to był ideał rządu chjeńsko-piastowego, nie dziwimy się. Ale dziwimy się, że rząd Grabskiego dotychczas nie znalazł czasu czy też energii, by z tym nieszczęsnym odpadkiem pozostałym po Witosie się rozprawić. Musimy w interesie miasta postawić żądanie, by ten zgubny dla miasta podarunek Witosowy jak najrychlej został wyrzucony na śmietnik gminny. Ludność nie może dłużej ścierpieć tego stanu. Rząd musi się zdecydować. Albo niechaj restytuuje radę, albo niech rozpisze wybory. Tej zgnilizny komisarzkiej długo ludność nie może tolerować. Apelujemy do Władz nadzorczych by spełniły swój obowiązek. Im prędzej tem lepiej.

TETRA W TARNOWIE!
 BIELIZNA DZIECINNA ZNANEJ MARKI I JAKOŚCI
 do nabycia u p. **L. SCHENKLA**, ul. Wałowa 34.

Szukanie drogi.

(Dokończenie).

II

Staraliśmy się przedstawić różnicę między socjalizmem a komunizmem powojennym, założywszy, że stanęliśmy na wspólnym stanowisku takim: Dążymy przede wszystkim i poniekąd za wszelką cenę do zdobycia **władzy politycznej**. Czy to założenie da się utrzymać? Czy nie tkwi tu przecenianie wartości państwa? Czy nie wracamy do Lassalle'owskiego pojmowania państwa, jako narzędzia idei?

Jest rzeczą pewną, że władza, operowanie aparatem państwowym, wnosi własne jakieś pierwiastki do wszelkich ludzkich zamierzeń. Instytucje mają jakiegoś Heglowskiego „ducha obiektywnego“, który sprawia, że aparat, którym się chcemy tylko posługiwać, zaczyna nam z czasem dawać rozkazy.

Dlatego nie wszystko jedno, jaką to władzę dostaniemy i jakim sposobem. Pochodzenie władzy wpływa na jej sprawowanie. Czyż nie widzimy tego na przykładzie sympatycznego skądinąd socjalisty-ministra angielskiego, który wnosi o podwyższenie budżetu lotnictwa, lub na bolszewickim komisarzu, który nie może się zgodzić na uwolnienie z więzień socjalistów—obaż w interesie państwa, owego rzekomo tylko narzędzia. Jak mogłaby wyglądać władza zdobyta przez tak bezpośrednio zmierzanie do niej, jakby tego chcieli bolszewicy? Przykład Rosji jest zdaje się nie przypadkowy. Tak musi wyglądać władza tak zdobyta. Biurokratyczny absolutyzm, pozbawienie praw szerokich mas ludności i oddanie rządów ogromnie zwartej, spójnej i centralistycznie kierowanej warstwie ludzi.

Socjalizm jest takim ustrojem, który poddaje planowości i celowości dużo więcej, aniżeli się to dzieło w jakimkolwiek innym. To powoduje konieczność demokratycznej organizacji socjalizmu, gdyż centralistyczno-biurokratyczne urządzenie go byłoby tak skomplikowane, że nie podołałoby trudnościom. Stąd trudno sobie wyobrazić socjalistyczną organizację społeczeństwa bez przygotowania jej w formach zrzeszeń i samorządu społecznego, zanim przewrót polityczny wszystkie rozporządzone siły powoła do utrzymania w ruchu aparatu państwowego. Można by się powołać na przykłady dotychczasowych przejść od jednego ustroju do drugiego. Ale w dziedzinie polityczno-społecznej były to właśnie przejścia od ustrojów bardziej złożonych do prostszych (ramy artykułu nie pozwalają na rozwinięcie tego w pierwszej chwili dziwnie brzmiącego zdania).

Trudno wskazać, jakie warunki objęcia władzy czynią ją najpożyteczniejszą w rękach socjalistów, ale warto zwrócić uwagę na to, że od tych warunków wiele, bardzo wiele zależy. W codziennej walce skłonniśmy zapomnieć o tem, że trudności nie kończą się objęciem władzy, że się właściwie dopiero zaczynają i dobrze tak jest, bo utrzymują w nas świeżość i gotowość do walki — ale chwilami dobrze sobie to przypomnieć, a rozważania takie pohamują może czasem zapędy niewczesnego ministerjalizmu lub równie niewczesnego rewolucjonizmu za wszelką cenę.

Ryszard Wasserberger.

Legjoniści tarnowscy na bezdrożu.

Przed wojną burżuazja polska wszystkich trzech zaborów miała tylko jedno pragnienie: wytargować jak najwięcej od najjaśniejszych panów, cara rosyjskiego i kaiserów pruskiego i austriackiego. Wszelką myśl o niepodległości odrzucili od siebie oficjalni przywódcy narodowi jak najdalej, wyrzekli się marzeń o walce z niewolą. Mieli tylko jedno pragnienie: nie zakłócać snu sobie i swoim panom, nie przeszkadzać w trawieniu sobie i swym panom. Służyli wiernie, jak umieli i jak mogli, Rosji, Austrii i Prusom...

W tych dniach ugody i zaprzaństwa jedna tylko klasa robotnicza nigdy nie zapomniała o walce o niepodległość Polski. Nie czyniła z niej swego ostatecznego celu, owszem, rozumiała doskonale, że w odrodzonej Polsce trzeba będzie prowadzić taką samą walkę społeczną z burżuazją i reakcją, aczkolwiek nigdy coprawda nie przypuszczała, że polskie wojsko będzie polskim robotnikom pakować kule w brzuch... Ale sądził proletarijat polski, że droga do socjalizmu prowadzi przez demokrację, przez wolność narodów, przez niepodległość Polski. I oto jedna jedyna robotnicza partja PPS. stawia w swym programie bezwzględna walkę o wyswobodzenie Polski, jedna jedyna ta partja nie poddaje się zwątpieniu, zniechęceniu, prądowi ugody. Walczy i działa. W jej szeregach rozpoczyna się ruch strzelecki, który miał na celu orężną walkę o wolność. Z szeregów PPS. wychodzi Józef Piłsudski — „towarzysz Ziuk“. Najlepsi, najofiarniejsi nasi towarzysze w szeregach legionowych kładą na polu walki swoje życia. Całe burżuazyjne społeczeństwo polskie odwraca się od Piłsudskiego i od legionów. Stoją przy nich jedynie radykalni robotnicy i chłopi. I później przez 5 lat niepodległej Polski, kiedy na naczelnika Piłsudskiego cała prawica, cała chjena miotała obelgi i oszczerstwa, nie szczędząc jadu i śliny, wtedy tylko demokratyczny obóz polski, a przede wszystkim PPS. brała w obronę wielkie zasługi tego męża.

Nie mamy potrzeby ukrywania, że dziś ani Piłsudski nie jest człowiekiem naszej partji, ani partja nasza nie jest w niczem od Piłsudskiego uzależniona. Ale zawsze mamy dla niego szacunek jako dla męża wielkiego, jako dla „ojca ojczyzny“. Zawsze stawaliśmy i stawać będziemy w jego obronie, gdy reakcja błotem rzuca na komendanta i na jego dzieło — legjony.

I tu przechodzimy do właściwego tematu niniejszego artykułu. Wydawałoby się, że dla każdego legjonisty jasnym jest jego miejsce w walce jakie przeopławia polskie—jak i każde — społeczeństwo. Wierność żołnierska nakazuje mu stawać przeciwko tym, którzy dla wodza legionów mają tylko najohydniejsze kłamstwa i obelgi (obacz choćby obrzydliwą broszurę Ireny Jawitz-Pannenkowej z „Rzeczyposp.“). Powinni legjoniści pamiętać zawsze, że tylko z pośród klasy pracującej rekrutowały się ich szeregi, że burżuazja polska dla legionów miała tylko szyderstwo i pogardę a nie miała ani jednego ciepłego słowa i ani jednej ciepłej koszuli. Powinni o tem pamiętać, tak jak pamięta ich wódz Józef Piłsudski.

Przejdźmy do stosunków miejscowych. Czasem rzeczywście zdawałoby się, że tutejsi legjoniści wiedzą gdzie ich miejsce i z kim się mają łączyć. Przypomnijmy sobie manifestację ku czci Piłsudskiego, urządzoną przez legjonistów przed dwoma laty a popartą jedynie przez robotnicze organizacje. Przypomnijmy sobie tegorocznego obchód imienin Józefa Piłsudskiego, urządzonego

przez klasową organizację kolejarską, zakończony w Domu robotniczym przemówieniami legionisty i działaczy robotniczych. Przypomnijmy sobie, że nigdy dotychczas, ani razu, legionisci tutejsi nie mieli ani jednego dowodu sympatii, nie mówiąc już o pomocy, ze strony burżuazji tutejszej.

Tem większe zdziwienie a potem oburzenie obudzić teraz musiały wielkie białe-czerwone afisze rozklejone na mieście, donoszące, że „Stowarzyszenie Legionistów Polskich z r. 1914-18, Oddział w Tarnowie“ obchodzi w niedzielę 6. lipca br. uroczystość poświęcenia sztandaru. Sztandar sam przedstawia orła polskiego i chjeńskie hasło: „Za wiarę i ojczyznę“. Zapomnieli już legionisci jak to Piłsudskiego i legjony wyklinał kielecki biskup ks. Łoziński i tylu innych księży, którzy natomiast błogosławili dzidy kozackich pułków. Chcieli koniecznie święcić sztandar z pompą, w kościele. Niech i tak będzie. Zobaczmyż jednak, kogo to legionisci uznali w tym uroczystym dniu za najbliższych swych przyjaciół? Czytamy i wierzyć oczom nie chcemy. Protektorem uroczystości jest „Jaśnie Wielmożny Pan Nadradca Czesław Żułkiewicz.“ Przewodniczącym Komitetu jest inż. Janusz Rypuszyński. Między członkami Komitetu widnieją nazwiska Władysława Bracha, Franc. Łyczki, ks. Dr. Franc. Paryły, **Stanisława Sokolowskiego**, Ignacego Szafrąńskiego itd. Ani jednego nazwiska ze sfer demokratycznych. Ani jednego nazwiska robotnika lub chłopca. Burżuazja, mieszczaństwo, chjena — oto najbliżsi sercu tarnowskich legionistów!

Nie będzie na tej „legjonowej“ uroczystości przedstawicieli robotniczych. Serca proletariatu będą daleko od tych, którzy zapomnieli o swej przeszłości i dziś kumają się z największymi wrogami legjonów. Zapomnieli tarnowscy legionisci o słowach wodza legjonów, który w słynnej swej mowie w sali malinowej nazwał chjenę kartami zapłutymi, snującymi się za nim wszędzie jak cienie. Wraz z tymi kartami chcą iść dziś tarnowscy legionisci. Nie byłoby miejsca dla Piłsudskiego na uroczystości poświęcenia sztandaru tutejszych legionistów, i nie też w tem dziwnego, że — jak się dowiadujemy — **Piłsudski odmówił przybycia na tę uroczystość!**

Jest jednak sporo legjonistów, którzy idei legjonowej pozostali i pozostaną wierni. Nie zdradzą oni swego pochodzenia, nie złamią wierności jaką winni są klasie pracującej. O tych zaś, którzy wierność tę złamali, którzy zapomnieli o swym obowiązku sumienia, zapomni także klasa pracująca.

Legjoniści zaś tarnowscy przekonają się wkrótce, że burżuazja przytuli ich do swego łona na tak długo, jak długo będzie sądzić, że legjoniści przydać się jej mogą w walce z klasą pracującą. A potem — kopnie ich precz, bez żalu, bez skrpułów. Taki to bywa los zdrajców i odstępców. Doprawdy że nie zachęcający. Lepiej zawrócić z złej drogi.

Legjonista-proletariusz.

Skandaliczna gospodarka Kulika na stacji w Tarnowie.

Poprzednio wspominaliśmy o stronnicych a nieudolnych rządach Kulika. Dziś chcemy wykazać jakim ten człowiek jest szkodnikiem dla Państwa i całego społeczeństwa. Oto aby czytelników przekonać, przytaczamy następujące fakty: Przed wojną, kiedy panował tak wielki ruch przejezdnych, nie było miejscowego kontro-

lora kas osobowych i bagażowej. Nadzór nad temi prowadził zawiadowca stacji i jego zastępca, a co pewien czas dyrekcyjny wydział rewizyjny przeprowadzał niespodziewanie główną rewizję każdej kasy. I bardzo rzadko kiedy zdarzyła się jakaś usterka kasowa. Przeważnie wszystko było w porządku. Jak się dziś zmieniły stosunki we własnej Ojczyźnie! Kulik będąc nieudolnym otoczył się najgorszymi kreaturami, aby przy pomocy tych mógł fungować jako zawiadowca stacji. To też nic dziwnego, że już za czasów naszego Państwa stworzył nowy posterunek kontrolera kas. Ze posterunek taki nie jest potrzebny w Tarnowie, dowodzi to, że przed wojną przy większym ruchu podróźnych takiego kontrolera nie było, a następnie, że obecnie w innych stacjach nawet o silniejszym ruchu takiego posterunku niema. Kulik stworzył sobie poto taki posterunek, aby przy obecnej sanacji obciążyć Skarb Państwa z jednej strony, a następnie i co najważniejsza, by tenże nie mając nic do roboty mógł mu donosić wszystkie bajeczki. Jaką funkcję wykonywał na tym posterunku ś. p. Burka, to już nie tylko wiedzą pracownicy kolejni, ale nawet cała ludność Tarnowa. Po śmierci Burki powołał Kulik na to stanowisko Wardzila, pełniącego wówczas służbę w Szczakowej.

Swój swego poszukał. Jak Wardzil wykonuje swoje obowiązki poruszmy później, albowiem chcemy dokładniej wykazać wartość Kulika — jak działał dla dobra Ojczyzny i uzdrowienia finansów. W Tarnowie powstawały nowe posterunki jak grzyby po deszczu. W magazynach towarowych nowych posterunków jest kilka. W stacji było za mało dla Kulika jeden nowy posterunek kontrolera kas — to też zaprowadził jakiś nadzór nad utrzymaniem porządku we westybulu — szczególnie przy zakupnie biletów. I znowu nadmieniamy, że za rządów Kajzerów, od których Kulik otrzymywał order, przy daleko większym ruchu takiego posterunku nie było w Tarnowie. Gdybyśmy i to nie brali pod uwagę, to na taki posterunek, który miał zawsze styczność z publicznością i miał dawać informację, postawił człowieka analfabeta, nie mającego pojęcia o świecie. I oto 4 czerwca popełnił ten analfabeta przestępstwo w powodu tego, że nie umiał czytać i pisać. Nie uwierzyliby czytelnicy, że w Tarnowie może znaleźć się analfabeta pracownik kolejowy. A jednak tak jest. Co się dzieje z tym człowiekiem? Kulik dowiedziawszy się o czynie — wydalil go natychmiast bez żadnego badania okoliczności ze służby to jest po dwudziestokilkuletniej gorliwej służbie kolejowej.

Przewinienie jest przewinieniem, nie będziemy wydawać wyroku jako niekompetentni, jednak możemy bezstronnie powiedzieć, że większa wina leży po stronie Kulika, albowiem na taki posterunek nie powinien stawiać analfabety. Jak zachowuje się Kulik wobec wydanego, który błaga — prosi o darowanie winy i przywrócenie go do służby? Przedstawia, że ma kilkoro dzieci w szkole i terminie, i gdyby na jego podeszły wiek miał być wyrzuconym — to nic innego mu nie pozostaje jak tylko życie sobie odebrać! Kulik nadzwyczaj łagodniutki lituje się nad biednym w ironiczny sposób — nakazuje mu zrobić podanie do Dyrekcji — bo on sam już nie zrobić nie może. Wydalil go mógł, ale anulował to swoje zarządzenie i to zaraz, kiedy jeszcze Dyrekcja nie była uwiadomiona, nie miał odwagi. I w tym wypadku nie chodzi nam o postępowanie Kulika — nie domagamy się aby na przestępstwa patrzył obojętnie, aczkolwiek oprócz wydalenia miał jeszcze wiele innych środków karnych do dyspozycji, ale chcemy i udowodnimy mu jak dla jednych jest srogi, bezwzględny, a dla drugich zupełnie pobłażliwy. W tym wypadku chcemy wykazać obsadza-

nie niepotrzebnych posterunków. Przyjmą szanowni czytelnicy do wiadomości, że od chwili wydalenia tego robotnika to jest od 8 czerwca br. posterunek ten nie został obsadzony czyli uznany za niepotrzebny. A zatem Kulik niepotrzebnie obciążał Skarb Państwa w czasie przeprowadzenia jego sanacji. W sprawie tej odnieśliśmy się do Ministerstwa kolei żelaznych i domagamy się uzdrowienia stosunków na stacji kolejowej w Tarnowie.

Miljardowa defraudacja w Kasie osobowej, pod egidą p. Kulika, naczelnika stacji w Tarnowie.

W sobotę dnia 28 czerwca br. o godzinie 3 po południu aresztowano rewidenta kolejowego Wardzila Franciszka za nadużycia dochodzące kilkunastu miliardów Mp. w kasie osobowej. Wardzil, człowiek lekkich obyczajów, dopuszczał się nadużyć w ten sposób, że jako kontrolor kas osobowych i bagażowej odprowadzał pod osobistą odpowiedzialnością do kasy głównej kwoty za sprzedaż biletów i ekspedycję bagażu za ubiegłą dobę. Kwoty te miały odpowiadać żurnalowi, w którym miały być uwidocznione wszystkie pozycje sprzedanych biletów i ekspedjowanych bagaży. Wardzil przerabiał żurnale szczególnie w marcu, kwietniu i maju br., fałszował odwózki kasjerów i mniejsze kwoty odprowadzał do kasy głównej. Większej jeszcze malwersacji dopuścił się przy wystawianiu miesięcznych uczniowskich biletów jazdy, za które przez szereg miesięcy nie odprowadzał należitych kwot. Ogólna kwota przekracza kilkanaście miliardów Mp.

W jaki sposób ujawniono nadużycia Wardzila?

Prywatne życie urzędnika kolejowego stało się powodem wyjawienia nadużyć w kasie. Pewnego dnia kilku urzędników kolejowych udało się na obiad do restauracji Maurycego Abenda. Po spożyciu tegoż zauważyli nadużycie w rachunku kelnera i wobec tego nie zapłacili policzonej kwoty oświadczając, że na drugi dzień zapłacą właścicielowi restauracji. Aczkolwiek spożywcy mieli rację i uiścili na drugi dzień właściwą kwotę za faktycznie spożyte potrawy i napoje, to Kulik dowiedziawszy się o tem robił wszystkim wielkie wymówki. Interesowani dowiedzieli się później, że denuncjantem tej sprawy był Wardzil, a ponieważ Wardzil uchodził za człowieka o lekkich obyczajach a następnie wiedziano dokładnie o jego nadużyciach o których był poinformowany Kulik, postanowili otwarcie wystąpić przeciwko takiemu bezprawiu. Najbardziej dotknięty nietaktownym zachowaniem się Kulika był asystent K. Dnia 17 maja br. widząc, że Wardzil znajduje się w biurze Kulika udał się tamże i w te słowa odezwał się do niego: „Panie inspektorze! interesuje się pan prywatnym życiem urzędnika a nie interesuje się Pan sprawami służbowymi. Oto przed Panem stoi złodziej, któremu brakuje 3 i pół miljarda Mp.“. Słyszając to Kulik zbladł i oniemiał. Po chwili pytał się asystenta K. jak rozumie wypowiedziane słowa. Tenże najdokładniej wyświetlił całe nadużycia Wardzila a na dowód proponował doraźne skontrum dwóch kas osobowych i kasy bagażowej a zarazem podał 12 świadków, którym te nadużycia były znane. Kulik zamiast protokolarnie zbadać sprawę ordynarnie podniesionym głosem zawołał: „Pan nie masz prawa do tego!“ na co asystent K. zareagował następującymi słowy: „Pan jesteś wobec tego prezesem tego akcyjnego banku kas osobowo-bagażowych, a największym akcjonariuszem jest War-

dzil, któremu brakuje 3 i pół miljarda Mp.“ To powiedziawszy wyszedł. Kulik broniąc Wardzila swego zauszniaka i donosiciela był na tyle pewnym swych endeckich wpływów, że nie przeprowadził choćby pozornego protokołu z poszczególnymi kasjerami ani z Wardzilem. Dopiero kiedy Zawodowy Związek Kolejarzy postanowił oddać tę sprawę na forum sejmowe, kiedy oddano tę sprawę posłom PPS., zjawia się niespodziewanie dopiero 27 czerwca a więc w półtora miesiąca później, komisja dyrekcyjna i przeprowadza skontrum kasy C. Wardzil, widząc rewizję uciekł z biura i starał się pozyszczyć odpowiednią kwotę na pokrycie braku w kasie. Jednak nie mogąc nigdzie uzyskać takowej popijał na zakończenie swojej kariery i dopiero w sobotę o 3 po południu aresztowały organa policyjne Wardzila całkiem pijanego u tego samego Maurycego, u którego jedzących obiad kolegów donosił Kulikowi. Komisja skonstatowała brak kilku miliardów gotówki i fałszowania odwózek kasowych za kilka miesięcy. Pracownicy kolejowi są wprost oburzeni, dlaczego komisja rewizyjna nie poleciła aresztować również i Kulika, dowiedziawszy się, że Kulik wiedząc o nadużyciach 17 maja tolerował je i przemilczał do tego czasu — a następnie, że w Tarnowie przed wojną przy większym ruchu nie było kontrolera kas i wszystko było w porządku a teraz przy bardzo słabym ruchu kiedy się przeprowadza sanację skarbu Kulik stwarza jakieś nowe posterunki kontrolora kas i obsadza ludźmi nieodpowiednimi takie posterunki.

Faszystowska Dyrekcja kolejowa w Krakowie.

Co dzieje się z asystentem K.? Za to, że dnia 17 maja przedstawił Kulikowi nadużycia Wardzila — Kulik przedstawił tegoż Dyrekcji jako niespokojnego ducha i nie nadającego się do służby kolejowej. Dyrekcja bez żadnego dochodzenia na podstawie fałszywego doniesienia Kulika bezpodstawnie a przymusowo pensjonuje asystenta K., lat 28, a zatem w kwiecie wieku, zdrowego i chętnego pracy, albowiem tegoż jako legionistę Piłsudczyka należy w myśl zasady endeckiej usunąć ze służby państwowej.

Tak wyglądają sprawiedliwe rządy Dyrekcji i poszczególnych kacyków na prowincji.

Okrutny fabrykant.

W poprzednim numerze pisaliśmy już o okropnym postępku p. Berkelhamera, który wyrzucił z mieszkania na Kopyciarni kobietę, wdowę z trojgiem dzieci. Od trzech tygodni kobieta ta obozuje pod gołym niebem, pod płotem wśród deszczów i niepogody.

14 mieszkań próżnych stoi na Kopyciarni, ale nieszczęśliwa kobieta z dziećmi musi cierpieć straszne katusze bo p. Berkelhammer uparł się by postawić na swoim. Dnia 24. czerwca nieznanymi dobrymi ludźmi z powrotem wnieśli tę kobietę do mieszkania w suterynach piwnicznych. Na drugi dzień jednak p. Berkelhammer zaraz ją znowu wyrzucił pod płot, gdzie dalej leży, jak się o tem każdy przekonać może. Dnia 28. czerwca o godz. 9. rano na ulicy Krakowskiej p. Berkelhammer napadł słownie na tow. Skwiruta, który wzywał pana Berkelhamera by przynajmniej na jakiś czas przyjął wdowę z powrotem do mieszkania. P. Berkelhammer daje jednak kobiecie 50 milionów byle się tylko z pod Kopyciarni wyniosła. Ale dokąd? Również napadł p. B. na zgromadzenie robotnicze, jakie się odbyło na Kopy-

ciarni, oświadczył, że na zgromadzenia nie pozwoli i zaczął w karczemny sposób wymyślać tow. Skwirutowi. Przyłączył się do niego p. Silberpfenig, który grożąc ręką uskarżał się na „Gazetę Tarnowską“, piętnującą praktyki kapitalistów. Ponieważ jednak ludzie zaczęli się tłumnie gromadzić i przybierali postawę wroga dla krzywdzicieli, przeto p. Berkelhamer i Silberpfenig uznali za stosowne czmychnąć gdzieś z placu.

Majaczenia i apetyty Chjeny.

Zbliżają się wybory do Kasy chorych... Po 3 latach rządów robotn. w instytucji robotniczej, zapragnęła reakcja ująć w swe ręce ster władzy w tutejszej Kasie, a żeby w ten sposób Kasę chorych zniszczyć, zdemolować, obrócić w gruzy owoce usilnej pracy socjalistycznej! Przecież Chjena — jak o tem pisaliśmy w numerze 15 — umyślnie przyjmowała do warszawskiej Kasy chorych złodziei i defraudantów na urzędników, aby potem móc w rozmaitych Kurjerkach wrzeszczeć, że konieczną jest reforma ustawy o Kasach chorych. Reforma — przez ten wyraz Chjena rozumie prawie całkowite zniesienie powszechnych ubezpieczeń społecznych, bo decentralizację Kas i zniesienie przymusu należenia do Kasy.

Przedewszystkiem postanowiła tutejsza Chjena wnieść jak najwięcej protestów przeciwko wyborom. Lawina takich protestów Chjeńskich napewno potoczy się do Ministerstwa Pracy, po przeprowadzonych wyborach. Ale już teraz, jak doniósł Chjeński „Goniec krakowski“ (nr. 140) wniesiono do Ministerstwa Pracy protest przeciwko wyborom, albowiem — zdaniem Chjeny — „cały szereg pracodawców wyjeżdża wraz z swą służbą na wakacje, nadto kupcy, magistrat oraz urzędy są również obowiązane dać swemu personalowi ubezpieczonemu w Kasie chorych urlop wypoczynkowy, przeto bardzo wielu wyborców tak pracodawców jak i robotników będzie podczas wyborów nieobecny“. Dlatego Chjena chciałaby by Ministerstwo anulowało zarządzenie o dniu wyborów i przeniosło termin na wrzesień. Otóż Chjena nie ma słuszności o tyle, że ostatnie wybory odbyły się 25 września 1921, a według ustawy muszą się wybory odbywać co trzy lata i to w miesiącach lipcu lub sierpniu. Sama Chjena ustawicznie domagała się rozpisania nowych wyborów, a teraz, kiedy stało się zadość jej gorącemu życzeniu, krzywi się i grymasi. Co się tyczy personalu miejskiego urzędniczego i handlowego, to być może, że akurat 17 sierpnia niejednemu pracownikowi wypadnie właśnie urlop — ale mimo to pozostając na miejscu w Tarnowie może każdy z nich wziąć udział w akcji wyborczej. Chjenie natomiast chodzi o to, by każdy urzędnik, pracownik, subjekt itd. aż do ostatniej chwili wyborów był pod kontrolą i agitacją swego szefa.

Protest przeciwko terminowi wyborów skomponował najmądrzejszy z Chjeńskich „starców“, profesor Wróblewski, a podpisało go dziwne towarzystwo: Tymczasowy Zarząd miasta (Dr. Skowroński), Izba stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych (Niedzielski), Dyrekcja Miejskiej Kasy oszczędności (ks. Myssor i Donnersberg) Stowarzyszenie rękodzielników Gwiazda (ks. Paryło i Wł. Skimina), Kongregacja kupców — oddział w Tarnowie (Karol Nowak) i — najważniejsze idzie na końcu — browar XX. Sanguszków (Paluś).

Na razie Chjena cieszy się więc słodką nadzieją, że wybory zostaną odroczone (czy przez miesiąc lub dwa przybędzie Chadeków w Tarnowie?). Mimo to jednak

nie zasypia gruszek w popiele. Ks. prałat Dutkiewicz zapalał nagła miłością do robotników i zwrócił się do właścicieli fabryk, nawet do znieawidzonych Żydów jak do p. Holendra, z prośbą o zgodę na urządzenie zgromadzeń przedwyborczych. Owszem, niech ks. Dutkiewicz przychodzi — chętnie posłuchamy, a i pytanie niejedno zadamy na temat dotychczasowej działalności Chjeny.

Oczywiście, nie na tem koniec. Rozpoczęła się agitacja prasowa. Najpierw „Praca“ rozpisala się o konieczności stworzenia bezpartyjnej listy i zaczęła tworzyć partję bezpartyjnych, czytając Chadeków. Niestety biedaczka „Praca“ zmarła po krótkim życiu. Szefem agitacji prasowej zamianowano więc profesora Wróblewskiego, który zaczął pisywać sążniste korespondencje do „Gońca“, strasznie plugawej szmaty Chjeńskiej w Krakowie. Korespondencje te odznaczają się nietylko bez likiem kłamstw, ale także okropnym stylem, całkiem zresztą odpowiadającym Chjeńskiemu profesorowi języka polskiego.

Dla przykładu podajemy kilka próbek tych bredni. Pisz p. Wróblewski, że obecny Zarząd Kasy chorych pod pozorem akcji humanitarnej założył w Pleśnej sanatorium, z którego jednak korzystać mogą wyłącznie Żydowski uczniowie szkolni... Domy i grunta na ten cel kupione kosztowały wiele pieniędzy, co przyczyniało się do podwyższania taks co dwa tygodnie“. Ani jedno słowo tu nie jest prawdziwym, wszystko od a do z jest skłamanie. Konia z rzędem temu, kto widział w Pleśnej jakieś sanatorium z Kasy chorych, a w tem sanatorium Żydowskich uczniów!

Drugi przykład: pismak Chjeński łże bezczelnie, że „jak stwierdzają osoby wiarygodne, 80 procent dochodów Kasy chorych pochłania personal, urzędujący tam tj. agitatorowie rewolucyjni, 10 proc. pobierają lekarze, a 10 proc. chorzy, jako zasiłki“. Zwróciliśmy się do p. kierownika Kasy chorych z prośbą o wyjaśnienie w tej sprawie. Pan kierownik w sposób bardzo uprzejmy udzielił nam żądanych wiadomości. I cóż się okazuje? Oto w czterech pierwszych miesiącach br. (styczeń-kwiecień) na 92,847,231.590 marek przypisanych składek a 75,218,441,938 mk. przychodów kasy, koszta administracyjne wyniosły 20.619,504,690 mk, czyli przeciętnie 22 procent od składek, w tem płace personalu 19.33 proc.

Te koszta administracyjne obejmują nietylko płace funkcjonarjuszów, ale i koszta kontroli pracy, adoptacyj, przyborów kancelaryjnych, utrzymania czystości, świątla i opalu, procenta od pożyczek, wkładek do Związku Kas Chorych, podróży służbowych, telefonów, Zakładu pensyjnego ogłoszeń, ubezpieczenia budynków i renumeracyj. Te koszta administracyjne, zresztą stale się procentowo zmniejszają.

A więc 19 proc., a nie 80 proc., p. Wróblewski!

Podobnie „wiarygodne“ są i wszystkie inne informacje „Gońca“. Najbardziej boli p. Wróblewskiego, że w Kasie chorych mają posady — jak ich nazywa — „agitatorowie socjalistyczni i rewolucyjni“. Jedno jest pewne — że w Kasie chorych nikt agitacji nie uprawia, myśli się tam i mówi tylko o leczeniu chorych. W jakiej zaś partji urzędnicy Kasy pracują poza swojemi zajęciami służbowymi, o to ich Zarząd Kasy nie pyta. Panu Wróblewskiemu też nikt niema za złe, że należy do Chjeny — byle tylko w szkole jako profesor agitacji nie uprawiał.

W korespondencjach „Gońca“ znajdujemy radosną dla serca każdej prawowitej Chjeny wiadomość, że „wszystkie stowarzyszenia chrześcijańskie zawiązały Komitet wyborczy“. Ten „narodowy komitet wyborczy do Kasy chorych żywi nadzieję, że jeżeli w Warszawie

zyskała lista narodowa przewagę, tak samo się stanie w Tarnowie i zapal jest niesłychany.“

Bardzo łatwo rozumiemy źródło i powody owego „zapalu“, jeżeli jednocześnie przeczytamy powołanie się na rządy Chjeny w warszawskiej Kasie chorych. Jak wiadomo, Chjenci uprawiali tam straszne kradzieże i malwersacje. — Zatem i w tarnowskiej Chjencie wzorem Warszawy „zapal jest niesłychany“...

Trzeba dodać, że Chjena, wiedząc iż na listę chadecką niewiele uda się jej głosów ściągnąć, stara się jak może o to, by powstały liczne inne listy, byle tylko wrocie socjalistom.

I tak dzięki staraniom Chjenty ma być zgłoszona lista chadecka oraz enperowska i komunistyczna. Gdzie konia kują, żaba nogę nadstawia. Te lilipucie partyjki uzyskują minimum głosów i mandatów, jednak przy wyborach do Zarządu tak Chjena i sjonści, chadecy jak i enperowcy i komuniści, pójdą wszyscy razem przeciw socjalistom, I dlatego musimy wyczerzyć wszystkie siły, by to dobrane towarzystwo w Radzie kasy zostało w mniejszości.

Wszyscy robotnicy i pracownicy głosować będą na listę Rady klasowych Związków zawodowych!

Na pomoc ofiarom listopada.

Odbywa się rozprawa sądowa przeciwko robotnikom krakowskim. Cała prasa Chjenska z furją napada na oskarżonych i stara się steroryzować sędziów, by wymóc wydanie jak najostrzejszego wyroku. Obrona towarzysów krakowskich leży w ręku całej klasy robotniczej Polski, a zwłaszcza w ręku jej leży także los rodzin oskarżonych.

To też w tym momencie klasa robotnicza musi materialnie dopomóc oskarżonym do prowadzenia skutecznej obrony, a ich rodziny zabezpieczyć przed niedostatkiem.

Wobec tego wzywamy ogół towarzysów do podjęcia szerokiej akcji wśród mas pracujących miast i wsi w celu pobudzenia ogółu pracującego do składania datków pieniężnych na rzecz ofiar procesu sądowego.

Każdy towarzysz winien być agitorem zbiórki. — Każde zebranie, każdy wiec powinny być wykorzystane dla zbiórki pieniędzy. Nikt nie może uchylić się od obowiązku niesienia choćby najskromniejszego datku na rzecz naszych współtowarzyszów.

Niechaj na ujadanie prasy gadzinowej klasa robotnicza odpowie powszechną ofiarnością pieniężną.

Ofiary należy nadsyłać do administracji naszej „Gazety“ lub składać u mężów zaufania.

KRONIKA.

Z ORGANIZACJI MALARZY. Jak we wszystkich zawodach tak i na robotników malarskich nadeszły obecnie ciężkie chwile, — tembardziej ciężkie, — że pracodawcy nie bacząc na swych robotników chcą na ich nędzy zrobić pieniądze. Powołując się na ogólny zastój w pracy, postanowili właściciele warsztatów malarskich pp. Westreich i Owider, potrącić swym robotnikom 35 procent z płacy a prócz tego zredukować personal. Wbrew twierdzeniu pracodawców, zapotrzebowa-

nie w malarstwie w rzeczywistości jest obecnie wielkie. Sprawę ujął w swe ręce związek zawodowy i proklamował strajk, w którego wyniku warunki robotników zostały przyjęte, nadto p. Owider zobowiązał się nie przyjmować nowych robotników ani nie wydaląc dotychczasowych bez zgody związku. Malarz.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI wzywa rodziców pragnących wysłać dzieci na kolonję letnią, by wraz z dziećmi stawili się w niedzielę dnia 6 bm. o godz. 10 rano w Domu robotniczym, gdzie dzieci będą podlane badaniu lekarskiemu. — Ponieważ liczba miejsc jest bardzo szczupła, przeto wysłane będą tylko te dzieci, które lekarz uzna za najbardziej potrzebujące pobytu na wsi.

Przyjęte dzieci stawia się w poniedziałek dnia 7 bm. o godz. 7 rano na dworcu kolejowym, skąd odjadą przez Tuchów do Siedlisk. Dzieci mają mieć czystą bieliznę, przybory do jedzenia i garnuszki.

DZIWNE PRETENSJE. Sprawozdawca Sejmowy tow. Tadeusz Wieniawa-Długoszewski otrzymał w tych dniach odpis skargi wniesionej przeciwko niemu przez posła Witosą. — Były prezydent rządu Chjeno-Piasta oskarża o oszczerstwo, którego rzekomo tow. Długoszewski miał się dopuścić w odczycie wygłoszonym w Tarnowie i innych miejscowościach, a które to oszczerstwa przeszkadzają jakoby posłowi Witosowi w spełnianiu zawodu i powołania.“

Pan Witos dopiero od niedawna stał się taki czuły na zarzuty. Zmarły ksiądz Lutostawski na wiecu w Rzeszowie nazwał pierwszy rząd Witosą „rządem koniokradów i złodziei“, ale wcale nie przeszkodziło to potem panu Witosowi kleić razem z ks. Lutostawskim większość i rząd „narodowy.“

Z WOJSKOWEGO URZĘDU GOSPODARCZEGO. Robotnicy cywilni zatrudnieni w tutejszym wojskowym Urzędzie Gospodarczym zostali przed kilku miesiącami zwolnieni z pracy i od tego czasu znajdują się bez zajęcia a tem samem bez chleba. Możliwy byłoby myśleć, że rzeczywistość zabrakło w tym urzędzie pracy i dlatego wydalono robotników. Jednak okazuje się, że od 2 tygodni władze zatrudniają w magazynach wojskowych 10 aresztantów, a obecnie podwyższono ich liczbę do 15. Od Dowództwa Okręgu Korpusnego domagamy się stanowczo, by przywrócić odebraną pracę robotnikom cywilnym. Aresztanci nie mogą być od tego, by stwarzać konkurencję głodnym bezrobotnym.

ZEBRANIA ROBOTNICZE. Dnia 24. czerwca w południe odbyło się na fabryce „Polski Dab“ w Krzyżu zgromadzenie. Zagaił tow. Korczyński, referował tow. Żarek. Referent omówił obecne przesilenie przemysłowe spowodowane zachłannością kapitalistów, którzy przypuszczają teraz atak z jednej strony na rząd, na którym chcą wymusić kredyty, z drugiej strony na robotników, którym pragną przedłużyć czas pracy, obniżyć płacę i zrujnować związki zawodowe.

Dalej omawiał sprawę ubezpieczeń społecznych i zamach Chjenty na Kasę chorych. Zgromadzeni jednogłośnie uchwalili wezwać ogół do przystąpienia do organizacji.

Dnia 25. czerwca w południe, na żądanie robotników odbyło się zgromadzenie zawodowe na fabryce p. Berkelamera (Kopyciarnia.) Tow. Żarek omówił te same sprawy co i na zgromadzeniu w Krzyżu. Poruszając stosunki miejscowe wskazał na wdowę z 3 dziećmi, wyrzuconą na pole przez p. Berkelamera, człowieka o kamiennem sercu. Nadto tow. Korczyński omawiał sprawy organizacyjne. — Dodać trzeba, że ohydny i okrutny postędek p. Berkelamera wprawił robotników ko-

pociarni i wogóle tarnowskich robotników w ogromne oburzenie. Nastrój jest bardzo groźny dla bezlitosnego fabrykanta.

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE. W wieku 11 numerów zmarła „Praca“, tygodnik informacyjno-agitacyjny, społeczno reakcyjny, bezpartyjno-chadecki. Zmarła na brak czytelników i na niedostatek materiału redakcyjnego. W dodatku dostojni protektorzy poskąpili pieniądze na dalsze numera, widząc, że się cała ta robota psu na buty nie zdała, i że „Praca“ jest kosztowna, ale pożytku i przyjemności przynosi mało. Zmarłej nikt nie oplakiwał. Taki sam los czeka każdą „pracę“ chjeńską na terenie Tarnowa: zginie marnie.

RADA KLASOWYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH odbyła posiedzenie we wtorek dn. 1 bm. pod przewodnictwem tow. Korczyńskiego. Tow. Żarek referował sprawę wyborów do tutejszej Kasy chorych, wskazując na ogromną doniosłość walki o utrzymanie rządów robotniczych w tej społecznej instytucji. W dyskusji głos zabierali tow. Batist, Lichtig, Sukman, A. Ciołkosz Bajon i inni, poczem jednogłośnie uchwalono wystawić bezpartyjną listę robotniczą Rady klasowych Związków zawodowych, obejmującą 45 nazwisk tutejszych przywódców organizacji robotniczych, w składzie zaproponowanym przez referenta.

ROZBÓJ W TARNOWIE. Towarzystwo „Rozwój“ ogłasza na sobotę 5 b. m. o godz. 7 wieczorem w sali „Gwiazdy“ odczyt jakiegoś p. E. Zajączka z Łodzi pod tytułem „Niebezpieczeństwo żydowskie w Polsce“. Jak widać z afiszów, godłem „Rozwoju“ jest krzyż i orzeł polski; dziwimy się, że niema jeszcze ustawy o ochronie herbu państwowego, któraby zakazała używać go np. do geszefciarskich celów takiego „Rozwoju“. Wstęp na odczyt jest bezpłatny. Jak wiadomo „Rozwój“ jest to jeszcze jedna odmiana Chjeny, mająca za zadanie szczerzyć przeciwko sobie robotników polskich i żydowskich, gdy tymczasem kapitaliści polscy i żydowscy ci chcem łączą się z sobą w zgodnem froncie dla wyzysku klasy pracującej. Ale o tem już „Rozwój“ milczy.

SPORT ROBOTNICZY. Podokręg tarnowski Pol. Związku Piłki Nożnej wyznaczył Robotniczemu Klubowi Sportowemu „Zorza“ następujące terminy zawodów o mistrzostwo klasy C: 28 czerwca Zorza—Ż. M. S. (już rozegrane z wynikiem 1:1). 5 lipca Ż. M. S.—Zorza. 12 lipca Metal — Zorza. 19 lipca Jutrzenka — Zorza. 27 lipca Zorza — Metal. 2 sierpnia Zorza — Jutrzenka.

NA POSIEDZENIU SEJMOWEM w dniu 1 b. m. tow. poseł Marek wniósł interpelację z powodu malwersacyj na kolei w Tarnowie, omówionych obszernie w niniejszym numerze naszej „Gazety“.

NA ROZPRAWIE O ZAJŚCIA LISTOPADOWE w Krakowie dn. 1 bm. zeznał gen. Becker, że na konferencji w województwie 4 listopada 1923 wojewoda Gałęcki opowiadał o jakimś spisku w Tarnowie i o rozruchach, które w Tarnowie mają się odbyć celem dokonania zamachu stanu. Ten kto wojewodzie takich informacji dostarczył był nie tylko idjotą ale i zbrodniarzem, gdyż z winy jego polala się tu krew. Coraz wyraźniej okazuje się, że robotników tarnowskich chciano wszelkimi sposobami sprowokować, a gdy się z prowokować nie dali — urządzono rzeź! nie zachowując już nawet pozorów.

Z ŻYCIA ROBOTNIKÓW ROLNYCH. Na skutek interwencji Zw. Zaw. Rob. Rolnych dało Ministerstwo Pracy polecenie krakowskiemu Inspektoratowi Pracy, by zwołał komisję rozjemczą. Celem omówienia sytuacji w rolnictwie odbędzie się 13 lipca o godz. 10 rano w Domu rob. w Tarnowie Żjazd Zw. Zaw. Rob. Rolnych. O ile interwencja Związku nie pomoże i obszarnicy nie o-

pamiętają się, przed zniwami niechybnie wybuchnie strajk rolny. Sprawę tę obszernie omówimy w następnym numerze.

PRZECIW HAŁASOM W OGRODZIE MIEJSKIM. Zwracamy się tą drogą do młodzieży z gorącym apelem aby zaniechała hałasów i krzyków wieczorami w ogrodzie miejskim, gdyż bardzo często przychodzą tam ludzie spracowani, żądni świeżego powietrza i spokoju. Każdy obywatel ma prawo korzystania z tych wygód i nikt niema prawa swoim hałasowaniem mu w tem przeszkadzać.

Sądzimy, że nie potrzeba będzie interwencji władz i że młodzież nasz apel zrozumie.

NA UROCZYSTOŚĆ ODSŁONIĘCIA SZTANDARU Związku Zawodowego Pracowników tramwajowych Polski, oddział Kraków, która się odbyła w niedzielę 29 czerwca rano w Domu robotniczym w Podgórzu, reprezentował Tarnów tow. Łachecki. Do drzewca sztandaru zostały wbite gwoździe od komitetu PPS. w Tarnowie i ZZK.

O URLOPY ROBOTNICZE. Donoszą nam, że Kopyciarnia p. Berkelamera i inne fabryki nie chcą robotnikom przyznawać należnych urlopów. Bardzo dobrze rozumiemy, że przedsiębiorcom bardzo się nie podobają zdobycze społeczne, ale są one dla robotników konieczne. Pan Berkelamer jako rozumny człowiek wie chyba że ustawa o urlopach dla pracowników w przemyśle i handlu z dnia 16 maja 1922 jest ustawą i łamanie tej ustawy oznacza wypowiedzenie walki Państwu i jego porządkowi prawnemu.

Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO. Główny Zarząd „Towarzystwa Uniwersytetu Ludowego“ w Warszawie organizuje 6 dniową wycieczkę nad polskie morze w dniach od 31. lipca do 6 sierpnia, pod przewodnictwem posła Zygmunta Piotrowskiego. Koszt wycieczki wynosi około 80 złotych.

W dniach od 13 do 17 sierpnia odbędzie się wycieczka w Tatry pod przewodnictwem posła Czaplńskiego. Koszta wyniosą około 30 zł.

W obu wycieczkach mogą brać udział członkowie tarnowskiego Uniwersytetu ludowego. Codziennie wieczorem w Domu robotniczym udziela się szczegółowych wyjaśnień i przyjmuje się zapisy. Przy wpisie winien każdy wpłacić 15 złotych na rachunek kosztów. Požadany jest jaknajwiększy pośpiech w zgłaszaniu się uczestników.

KOLONIE LETNIE. Chcąc ułatwić członkom swoim pobyt nad morzem, T. U. R. organizuje w Oksywiu (w pobliżu Gdyni) kolonje letnie w namiotach. Kolonje odbędą się w trzech serjach od 15 lipca do 31 lipca (zapisy do dnia 8. bm.) od 1 sierpnia do 14 sierpnia (zapisy do 20 bm.) i od 15 sierpnia do 30 września (zapisy do 5. sierpnia)

Utrzymanie kosztować będzie około 3 zł. dziennie. Członkowie tutejszego Uniwersytetu ludowego mogą brać udział w tych koloniach.

Informacyj udziela, i zapisy przyjmuje delegat „Domu rob.“ codziennie wieczorem. Przy wpisie należy wpłacić 20 złotych jako pierwszą ratę za utrzymanie.

Baczność bezrobotni!

Potrzeba 100 robotników na wyjazd do Francji, na dzień 11. lipca br. Informacji udziela się w Domu robotniczym albo u tow. Huttera, ul. Krakowska 16

Dział sportowy

W. K. S. 16 p. p. — WISŁOKA 4:0 (4:0)

Dębica, 29 z. m. Zawody towarzyskie, boisko 20 p. ułanów, przypomina ujeżdżalnię. Zasłużone zwycięstwo drużyny 16 p. p., grającej ambitnie jak rzadko kiedy. Gdyby nie techniczne braki, a zwłaszcza fatalny stopping, oraz fakt, że po pauzie atak wyczerpał się fizycznie (biegi) wynik byłby z wszelką pewnością znacznie wyższy cyfrowo.

Do pauzy przewaga 16 p. p., druga połowa gry przebiega pod znakiem trwałych i groźnych ataków Wisłoki, likwidowanych znakomicie przez obronę, oraz wspaniale grającego w tym dniu Sandhausa. Gracze dębickcy stosowali niezawodzące nigdy foult'e, kontuzjując 3 graczy 16 p. p.

Mimo wysiłku nie udało im się uzyskać nawet honorowego punktu. Bramki dla W. K. S. strzelili: Ungar dwie, Błachowski i Ziemiński (ten ostatni z rzutu karnego) po jednej.

Sędziował słabo p. Landwirth młodszy z Krakowa. Rogów 2:1.

SPARTA — SAMSON 0:1 (0:1)

Tarnów 29 z. m. Klęska silniejszej B-klasowej drużyny krakowskiej, dzięki technicznej przewadze gospodarzy, oraz bramkarzowi Bachnerowi, broniącemu ofiarne i szczęśliwie.

Zwycięskiego goal'a strzelił pewnie Faust z odległości około 20 m.

Prowadził p. Mund senj. poprawnie.

METAL — JUTRZENKA 9:0 (3:0).

Sobota 28 zm. — Match o mistrz. kl. C. Wysokocyfrowa klęska Jutrzenki, opanowanej rezygnacją. Training w jedną bramkę. Dziewiąty goal strzelony z widocznej pozycji off-sideowej.

Sędziował p. Goldfinger, słabo.

Gdy dnia 2 bm. WP. Antoniego Soldingera obraziłem, przeto żałując mego nietaktownego wystąpienia za taką Go przepraszam.

Herman Lauterbach.

Znany zaszczytnie warsztat siodlarsko-rymarski
i pracownia powozów

FILIPA PŁACZKA

w Tarnowie, ul. Krakowska 61

wykonuje nadal wszystkie roboty w zakres ten wchodzące, pod kierownictwem p. Jana Słomki.

Posiada na składzie wózki, powozy, sanie, siodła uprząże wyjazdowe i robocze, części składowe i roboty galanteryjne. Wykonuje szybko i starannie wszelkie naprawy i przeróbki po bardzo przystępnych cenach.

Przedsiębiorstwo do robót szklarskich i pokostniczo-lakierniczych

Maksa Owidego w Tarnowie, Rynek 10

poleca

szkło okienne deseniowe i dachowe

wykonuje wszelkie roboty szklarskie i pokostniczo-lakiernicze w miejscu i na prowincji.

Dr. med. CH. WEISS sekund. szpitala żydowsk. Nowy Świat 1 (Hotel Bristol) — ordynuje od 3-5 i wykonuje chemiczne i mikroskopijne analizy moczu, krwi, płwociny i treści żołądkowej

Chłopców

do roznoszenia naszej gazety

poszukuje Administracja: Dom Robotniczy, ul. Goldhamera

Chcesz kupić tanio

ubranie męskie i dzieciinne, spodnie, bluzy
ubrania robocze i t. d.

Idź do **BATISTA** Wekslarska (Rynek)

gdzie dostaniesz po bardzo niskich cenach.

Dla towarzyszków na raty!

Potrzeba zaraz chłopca do praktyki wodociągowej

Zakład wodociągowy S. Warenhaupt
ul. Krakowska 2.

Kusior Władysław zgubił dnia 25 czerwca portfel, zawierający 12 złp., legitymację kolejową, książeczkę wojskową, wystawioną przez P. K. U. Tarnów. Uprasza się Szan. znalazcę o zwrot legitymacji i inne papiery za pewnym wynagrodzeniem.